

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ

ΠΕΡΙ

Β Α Ρ Ν Η Σ

ΠΟΛΕΩΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΧΥΡΑΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟΝ ΠΟΝΤΟΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΕΙ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΗΣ

ΔΙΓΛΩΤΤΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑΙ

ὑπό

Π. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΣΑ

Τύποις Περικλέους Μ. Πεατεματζιζαγλου.

1881.

425

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

CON
48

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ

ΠΕΡΙ

Β Α Ρ Ν Η Σ

ΠΟΛΕΩΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΧΥΡΑΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟΝ ΠΟΝΤΟΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΕΙ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΗΣ

ΔΙΓΛΩΤΤΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑΙ

ὑπό

Π. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΣΑ

Τύποις Περικλέους Μ. Πεστεμαλτζιογλου.

1881.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μεταξὺ τῶν νεωτέρων Γεωγραφῶν, οἱ μὲν, καὶ οὗτοι εἶναι οἱ πολυαριθμότεροι, λέγουσιν ὅτι ἡ Βάρνη εἶναι ἡ ἀρχαία Ὀδησσός, μία τῶν σημαντικῶν Ἑλληνικῶν πόλεων τῶν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἄλλοι δὲ ὅτι εἶναι ἡ Ἀρχαία Διονυσόπολις.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐξῆς Ἀρχαίων Συγγραφέων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Βάρνη εἶναι ἡ ἀρχαία Ὀδησσός, καὶ ἐξαιρέτως ἐκ τῆς ἐκεῖ ἀνευρεθείσης ἐπιγραφῆς.

Στ. 748 α' Ὀδησσός, ἣν Μιλήσιοι κτίζουσιν, Ἀστυάγης ὅτ' ἤρχε Μηδίας·

αὕτη Κροβύζους Θραῦκας ἐν κύκλῳ ἔχει.

750 Διονυσόπολις δ', ἡ πρῶτον ὠνομάζετο Κρουνοὶ διὰ τὰς τῶν ἐγγύς ὑδάτων ἐκρύσεις· Διονυσιακοῦ δὲ προσπεσόντος ὕστερον ἐκ τῆς θαλάττης τοῖς τόποις ἀγάλματος,

755 Διονυσόπολιν λέγουσι κληθῆναι πάλιν.

Ἐν μεθορίοις δὲ τῆς Κροβύζων καὶ Σκυθῶν χώρας μιγάδας Ἑλληνας οἰκητὰς ἔχει.

. . . Βιζώνη . . . . Τοῦτο δὲ
τὸ πολίγνιον φασὶν τινες μὲν βαρβάρων
760 τινὲς δ' ἄποικον γεγενῆσθαι Μεσημβρίας.

Κάλλατις

ἀποικία τῶν Ἡρακλεωτῶν γενομένη
κατὰ χρησμόν· ἔκτισαν δὲ ταύτην,
ἠνίκα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν Ἀμύντας
παρέλαβεν.

765 Τόμοι δ' ἄποικοι γενόμενοι Μιλησίων,
ὑπὸ Σκυθῶν κύκλῳ δὲ περιεικόμενοι.

Πόλις

Ἴστρος ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ λαβοῦσα τοῦνομα
ταύτην τὴν πόλιν

770 Μιλήσιοι κτίζουσιν ἠνίκα Σκυθῶν
εἰς τὴν Ἀσίαν στράτευμα διέβη βαρβάρων
τὸ Κιμμερίουσ διῶκον ἐκ τοῦ Βοσπόρου.»

Ἀνωνύμου [Σκύμνου Χίου, ὡς φέρεται] Πε-
ριήγησις ἔκδοσις Γεωγράφων Ἑλασσόνων
ἐν Παρισίσις Τομ. Α. Σελ. 226.

Στ. 26. «Ἐνθένδε εἰς Τομέας πόλιν στά-
διοι τριακόσιοι. Ἀπὸ δὲ Τομέων εἰς Κάλλατιν
πόλιν ἄλλοι τριακόσιοι ὄρμος ναυσίν. Ἐνθένδε
εἰς Καρῶν λιμένα ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν· καὶ
ἡ γῆ ἐν κύκλῳ τοῦ λιμένος Καρία κληῖζεται

(Καβάρα τανῦν). Ἀπὸ δὲ Καρῶν λιμένος εἰς Τετρισιάδα (1) στάδιοι εἴκοσι καὶ ἑκατόν. Ἐνθὲνδε εἰς Βίζον, χωρον ἔρημον, στάδιοι ἐξήκοντα. Ἀπὸ δὲ Βίζου εἰς Διονυσόπολιν στάδιοι ὀγδοήκοντα. Ἐνθὲνδε εἰς Ὀδησσὸν διακόσιοι ὄρμος ναυσίν. Ἐκ δὲ Ὀδησσοῦ εἰς τοῦ Αἴμου τὰς ὑπώρειας, αἱ δὴ εἰς τὸν Πόντον καθήκουσι, στάδιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα καὶ δευρο ὄρμος ναυσίν. Ἐκ δὲ τοῦ Αἴμου εἰς Μεσημβρίαν πάλιν ἑννεμήκοντα ὄρμος ναυσί. Καὶ ἐκ Μεσημβρίας εἰς Ἀγγιᾶλον πάλιν στάδιοι ἑβδομήκοντα, καὶ ἐξ Ἀγγιάλου εἰς Ἀπολλωνίαν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. Αὗται πᾶσαι αἱ πόλεις Ἑλληνίδες εἰσίν, ὠκισμέναι ἐν τῇ Σκυθία, ἐν ἀριστερᾷ ἐσπλέοντι εἰς τὸν Πόντον.» Ἀρριανοῦ ἐπιστολὴ πρὸς Τραιανὸν [Ἀδριανὸν], ἐν ἧ καὶ περίπλους Εὐξείνου Πόντου. Ἐκδοσις Γεωγράφων Ἐλασσόνων ἐν Παρισίοις. Τομ. Α. σελ. 399—400.

(1) ἦτοι Τίριζαν ἄκραν λεγομένην, ἔχουσαν καὶ ὕψομον τοῖς ἀφ' ἐσπέρας ἀνέμοις, νῦν λεγόμενὴν Ἄκραν. Ὁ Στράβων Σελ. 319 λέγει «Ἡ Τίριζις ἄκρα, χωρίον ἔρημον, ὧποτε καὶ Δυσίμαχος ἐχρήσατο γαζοφυλακίῳ.» Κατὰ δὲ τὸν Πτολεμαῖον Γ. 10 «Τίριστρις (Τιριστρίς, Τιριστρή, Τιριστρία) Ἄκρα καὶ τὰ νῦν κοινῶς Ἀκραιτήριον Καληάκρα.

78 «Αὕτη ἡ Διονυσόπολις πρῶτον ὠνομά-
 ζετο Κρουνοὶ διὰ τὰς τῶν ἐγγύς ὑδάτων ἐκρύ-
 σεις· ἔπειτα δὲ μετωνομάσθη Ματιόπολις· ὕστε-
 ρον δὲ, Διονυσιακοῦ ἀγάλματος προσπεσόντος
 ἐκ τῆς θαλάττης τοῖς τόποις, Διονυσόπολιν λέ-
 γουσι κληθῆναι πάλιν. Ἐν μεθορίοις δὲ τῆς
 Κροβύζων καὶ Σκυθῶν χώρας κειμένα, μιγά-
 δας Ἑλληνας οἰκητὰς ἔχει. 79. Ἀπὸ δὲ Διο-
 νυσοπόλεως εἰς Ὀδησσὸν πόλιν, ἐν ἧ ὄρμος
 ναυσί, στάδιοι σ' (200), μίλια κς', ι' ς'
 (26 $\frac{2}{3}$). 80. Ὀδησσὸν κτίζουσι Μιλήσιοι, ὅτε
 Ἀστυάγης ἦρχε τῆς Μηθίας· ἐν κύκλῳ δὲ αὐ-
 τῆς ἔχει Κροβύζους Θράκας. 81. Ἀπὸ δὲ
 Ὀδησσοῦ εἰς τοῦ Αἴμου τὰς ὑπώρειας, αἱ δὴ
 εἰς τὸν Πόντον καθήκουσιν, ἐν αἷς ὄρμος ναυσί,
 στάδιοι σξ' (260), μίλια λδ', ι' στ' (34 $\frac{2}{3}$).
 82. Αἴμος μέγιστόν ἐστιν ὑπὲρ αὐτὴν ὄρος,
 τῷ Κίλικι Ταύρω προσεμφερῆς, τῇ τε κατὰ
 μῆκος τῶν τόπων παρεκτάσει· ἀπὸ γὰρ Κρο-
 βύζων τῶν τε Ποντικῶν ὄρων ἄχρι τῶν Ἀδρια-
 τικῶν διεκβάλλει τόπων. 83. Ἀπὸ δὲ τοῦ Αἴ-
 μου εἰς Μεσημβρίαν πόλιν στάδιοι λ' (90), μί-
 λια ιβ' (12). 84. Αὕτη ἡ Μεσημβρία πόλις
 παρὰ τὴν ὑπώρειαν τοῦ καλουμένου Αἴμου κει-

μένη, τῇ Θρακίᾳ τε καὶ Γεττικῇ συνορίζει γῆ. Καλχηδόνιοι δὲ ταύτην καὶ Μεγαρεῖς ὤκισαν, ὅτε ἐπὶ Σκύθας Δαρεῖος ἐστρατεύετο. 85. Ἀπὸ δὲ Μεσημβρίας εἰς Ἀγχιάλον πόλιν, ἔχουσαν καὶ λιμένα τοῖς ἀφ' ἐσπέρας ἀνέμοις, στάδιοι σ' (70), μίλια θ', γ' ($9\frac{1}{3}$), Ἀπὸ δὲ Ἀγχιάλου εἰς Ἀπολλωνίαν πόλιν, τὴν νῦν Σωζόπολιν λεγομένην, ἔχουσαν καὶ λιμένας μεγάλους δύο, στάδιοι ρπ' (180), μίλια κδ' (24). 86. Ταύτην τὴν Ἀπολλωνίαν πόλιν κτίζουσιν εἰς τοὺς τόπους ἔλθόντες οἱ Μιλήσιοι πρὸ πενήκοντα ἐτῶν τῆς Κύρου βασιλείας. Πλείστας γὰρ ἀποικίας ἐξ Ἰωνίας ἐστειλαν εἰς τὸν Πόντον, ὃν πρὶν Ἄξενον λεγόμενον διὰ τὰς ἐπιθέσεις τῶν βαρβάρων, προσηγορίας ἐποίησαν Εὐξείνου τυχεῖν. 87. Αὗται πᾶσαι αἱ πόλεις Ἑλληνίδες εἰσὶν ὠκισμέναι ἐν τῇ Σκυθίᾳ ἐν ἀριστερᾷ ἐσπλέοντι εἰς τὸν Πόντον.»

Ἄνωνύμου Περίπλους Εὐξείνου Πόντου.

Ἐκδ. Γεωγράφων Ἑλασσόνων ἐν Παρισίοις Τομ. Α. σελ. 420—421.

Ἐκ τούτων βλέπει τις ὅτι ἡ Ὀδησσὸς καὶ ἡ Διονυσόπολις ἦσαν δύο διάφοροι πόλεις. Εὐρίσκονται εἰσέτι τινὲς, οἵτινες διίσχυρίζονται

ὅτι ἡ Βάρνη ἦτο ἡ ἀρχαία Κωνσταντία. Καὶ τοῦτο μέγα λάθος διασήμεων ἐπιστημόνων, περὶ ὧν λαλήσομεν μετέπειτα, εὐρίσκεται καταχωρημένον, εἰς τὸ Νέον Παγκόσμιον Γεωγραφικόν, Ἱστορικόν καὶ Ἐμπορικόν Λεξικόν Ἐταιρίας τινος Σοφῶν, τυπωθὲν ἐν Βενετία, διὰ τῶν ἐξῆς ὅρων « Ἀνόρθως λέγεται ὅτι ἡ πόλις αὕτη (Βάρνη) εἶναι ἡ ἀρχαία Ὀδησσός· πιθανῶς ἡ Βάρνη εἶναι ἡ παλαιὰ Κωνσταντία. » Ἀναγκάσκει τις μετὰ ταῦτα ἐν τῷ αὐτῷ Συγγράμματι Τόμος Δ, τὰ ἐξῆς « Ὀδησσός πόλις κειμένη πρὸς δυσμὰς ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, πρὸς τὴν πρωτιστὴν ὑπώρειαν τοῦ ὄρους Αἴμου. « Ἦτον, » λέγει, « ἡ τελευταία τῶν Μηλησίων ἀποικία, » κατὰ τὸν Στράβωνα, καὶ παρακατιόν· « Ὀδησσός ἢ Ὀδυσσός πόλις τοῦ Εὐξείνου ἀνήκουσα τῇ Σαρματία, ἐν τῇ συμβολῇ τῶν ποταμῶν Σαγγάριος καὶ Βορυσθένους. Εἶναι ἡ Ὀτσακὸς (Otsakow), καὶ ἄλλοι λέγουσιν ὅτι εἶναι ἡ Βάρνη. » Πόσα λάθη ἐν ταύταις ταῖς ὀλίγαις γραμμαῖς. Ὅθεν δικαίως καὶ ὁ Γάλλος Κριτικὸς Chardon de la Rochette (Mélanges de Critique e de Philologie Tom. II. p. 3. Paris) ὁμιλῶν περὶ Ἱστο-

ρικῶν Λεξικῶν λέγει «les compilateurs de dictionnaires historiques sont incorrigibles; ils semblent prendre plaisir a perpetuer les erreurs» (οἱ γράφοντες λεξικά ἱστορικὰ εἶναι ἀδιόρθωτοι· φαίνεται ὅτι εὐχαριστοῦνται νὰ διαωνίζωσι τὰ λάθη).

Ἡ ἐξῆς δίγλωττος ἐπιγραφή, εὑρεθεῖσα ἐν Βάρνη τῇ 23ῃ Μαρτίου 1851, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρμενίου Χατζῆ Ἀρακὲλ Ὀγλοῦ, δεικνύει ἐναργῶς καὶ κατὰ θετικὸν τρόπον ὅτι ἡ Βάρνη εἶναι ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ πόλις Ὀδησσός.

IMP. CAESARE T. AELIO ADRIANO ANTONI
P. P. CIVITAS ODESSITANORVM AQVAM NOVO
XIT CVRANTET. VITRASIO POLLIONE LEG. A.

ΑΓΑΘΗ

ΤΥΧΗ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΤΙΤΩ ΑΙΛΙΩ ΑΔΡΙΑΝΩ ΑΝΤΩΝ
ΕΥΣΕΒΕΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙ ΜΕΓΙΣΤΩ ΠΑΤΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ Η Π. ΟΔ
ΤΩΝ ΚΑΙΝΩ ΘΑΚΩ ΤΟ ΥΔΩΡ ΙΣΗΓΑΓΕΝ ΠΡΟΝΟΟΥΜΑΙ
ΤΡΑΣΙΟΥ ΗΩΛΔΙΩΝΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤ

Ἐπειδὴ ἐν ταύτῃ τῇ περιγραφῇ ἐλλείπουσιν τὰ τελικὰ γράμματα, ἀλλ' οὐχὶ τῶν αὐτῶν λέξεων ἐν ἀμφοτέραις ταῖς γλώσσαις καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γραμμῇ συνεπληρώθη ὡς ἐξῆς:

IMP. CAESARE T. AELIO HADRIANO ANTONINO P. P. M.
P. P CIVITAS ODESSITANORUM AQUAM NOVO INDU
XIT CURANTE T. VITRASIO POLLIONE LEGATO AC DUCE.

ΑΓΑΘΗ

ΤΥΧΗ

Αυτοκρατορι Καισαρι Τ. Αιλίω Αδριανω Αντωνινω
Ευσεβει Αρχιερει Μεγιστω Πατρι Πατριδος η Π. Οδησσει
τε ν κεινω ολκω το υδωρ ισηγαγεν Προνοουμενου Τ. Βσι
Τρασιου Πολλιωνος Πρεσβευτου και Αντιστρατηγου

Μετάφρασις

Ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Καίσαρος Τίτου Αἰλίου Ἀδριανοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Ἀρχιερέως Μεγίστου, Πατὴρ τῆς Πατρίδος, ἡ πόλις τῶν Ὀδησσειτῶν εἰσήγαγε τὸ ὕδωρ διὰ καινοῦ ὑδραγωγοῦ τῇ προνοίᾳ Τίτου Βοιτρασίου Πολλίωνος Πρεσβευτοῦ καὶ Ἀντιστρατήγου.

Αὕτη ἡ ἐπιγραφή, κολοβωμένη εἰς τὸ ἀριστερὸν αὐτῆς ἄκρον εἶναι γεγλυμμένη ἐπὶ μεγάλου τετραγώνου λίθου μήκους 175 ἑκατοστομέτρων καὶ πλάτους 69. Ἀνευρέθη ὑπὸ τοῦ Ἀρμενίου Χατζῆ Ἀρακελ Ὀγλοῦ Μανρόπ, ὅταν κατηδάφιζε τὸν ἐμπροσθινὸν τοῖχον τῆς παλαιᾶς του οἰκίας, προεκβαλλόμενον ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, καὶ ἔχοντα ὡς βάσιν τὸν ῥηθέντα λίθον τεθειμένον ἰσοῦψῶς τῆς ἐπιφανείας τῆς αὐτῆς ὁδοῦ.

Οἱ Ῥωμαῖκοὶ καὶ Ἑλληνικοὶ χαρακτῆρες εἶναι καλῶς γεγλυμμένοι καὶ ἴσοι ὡς πρὸς τὸ μῆκος καὶ πλάτος τῇ προνοίᾳ τοῦ γλύπτου, ὅστις πρῶτον ἐχάραξε τὰς παραλλήλους γραμμάς, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔπρεπε μετὰ ταῦτα νὰ

γλύψη τὰ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑλληνικὰ γράμματα.

Σημειωτέον ὅτι τὸ φαινόμενον ὀρθογραφικὸν λάθος ΙΣΗΓΑΓΕΝ ἀντὶ ΕΙΣΗΓΑΓΕΝ δὲν εἶναι πραγματικόν, ἐνῶ ἦτον ἐν χρήσει παρὰ τῶν ἀρχαίων. Ἐν τέλει παρατηρητέον ὅτι ἐν τῇ Λατινικῇ ἐπιγραφῇ πολλαὶ λέξεις εἶναι συντετμημένοι ὡς συνείθιζον οἱ Ῥωμαῖοι γράφοντες, ἀλλὰ δὲν παραλείπεται εἰμὴ μόνον τὸ οὐσιαστικὸν τοῦ ἐπιθέτου ΝΟΒΟ, σύνηθες παρὰ Λατίνοις, ὡς καὶ παρ' Ἑλλησι, γὰρ παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως συνέξυπακούηται. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἐπιγραφῇ δὲν εὐρίσκεται ἄλλη λέξις συντετμημένη εἰμὴ ἢ λέξις Πόλις ἢ Πολιτεία ἐννοουμένη διὰ τοῦ μόνου ἀρχικοῦ γράμματος Π.

Αὕτη ἢ ἐπιγραφὴ εἶναι ἔτη τινα προγενεστέρα τῆς ἀναβάσεως Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς εἰς τὸν Αὐτοκρατορικὸν θρόνον, τὸν κατεχόμενον ὑπὸ Τίτου Αἰλίου Ἀδριανοῦ, ὅστις τὸν υἱοθέτησε, καίτοι ἡ Γερουσία δὲν παρεχώρησεν αὐτῷ τὸν ἐνδοξὸν τίτλον τοῦ Εὐσεβοῦς εἰμὴ δύο ἔτη ἀφ' ὅτου ἐβασίλευσε, δηλαδὴ τὸ 140ον ἔτος Μ. Χ. Αὕτη λοιπὸν ἢ ἐπιγραφὴ ὑπολογίζει ἐποχὴν 1743 ἐτῶν.

Τὸ σχῆμα τοῦ λίθου καὶ ἡ ἐννοια τῆς ἐπι-

γραφῆς τείνουσι νὰ πείσωσιν ὅτι οὗτος ὁ λίθος ἦτο τὸ ἐπιστύλιον τοῦ μνημείου τοῦ ἀνεγερθέντος ὑπὸ τῶν Ὀδησσειτῶν καὶ μνείαν ποιῶντος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὕδατος εἰς τὴν πόλιν των διὰ νέου ὑδραγωγοῦ, προνοία Τίτου Βοιτρασίου Πολλίωνος, ὅστις ἦτον ἐν Ὀδησσῶ ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς καὶ Ἀρχιστράτηγος τοῦ ἐν τῇ Κάτω Μοισία στρατοῦ.

Ἡ περίεργος ὁμῶς σύμπτωσης ὅτι τοιαύτη ἐπιγραφή ἀνευρέθη ἑκατὸν ἑνδεκα βήματα μακρὰν τῆς βρύσεως, ἐξ ἧς νῦν ἡ γειτονία τῶν Ἀρμενίων προμηθεύεται ὕδωρ καὶ ὅτι τὰ λείψανα ἀρχαίου ὑδραγωγοῦ ἀνευρέθησαν ἐν τῷ μεσαύλῳ τῆς οἰκίας τοῦ αὐτοῦ ἰδιοκτῆτου Ἀρμενίου Χατζῆ Ἀρακέλ Ὀγλοῦ Μονρόπ εἶναι ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα τοῦ πείσαι ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ θέσει ἀνηγέρθη ὑπὸ τῶν Ὀδησσειτῶν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος μνημεῖον.

Νῦν ἄς διαλάβωμεν ἐν συνόψει περὶ τῆς θέσεως τῆς Ὀδησσοῦ καθὼς καὶ περὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ ὀνόματός της εἰς τὸ τῆς Βάρνης.

Ἡ ἀρχαία πόλις Ὀδησσὸς ἦτο, καὶ κατὰ

τὸν Στράβωνα, ἀποικία Μιλησίων παρὰ τὸν Εὐξείνου Πόντον, μεταξύ Καλλάτιδος καὶ Ἀπολλωνίας. « Ἐν τῷ μεταξύ δὲ διαστήματι τῷ ἀπὸ Καλλάτιδος εἰς Ἀπολλωνίαν, Βιζώνη τε ἔστιν . . . καὶ Ὀδησσὸς Μιλησίων ἀποικος. Γεωγρ. Βιβ. Ζ. Κεφ. Ζ. Ὅθεν Στέφανος ὁ Βυζάντιος ⁽²⁾ ἀπατάται πολὺ λέγων ὅτι « ἡ Ὀδησσὸς ἔκειτο παρὰ τὴν Σαλμυδησσὸν ἢ Ἀλμυδησσὸν (τανῦν Μήδια), ἢ παρὰ τὸν ποταμὸν Σαλμυδησσὸν, ὅστις ῥεεῖ πολὺ πλησίον εἰς τὰς Κυανέας Νήσους ἢ Πέτρας, αἵτινες εὐρίσκονται παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Βοσπόρου » διότι ἰδοὺ τί λέγει ὁ Ἀρρίανός περὶ Σαλμυδησοῦ Στ. 88. « Ἀπὸ δὲ Θυριάδος εἰς Σαλμυδησσὸν στάδιοι σ' (200), μίλια κστ', ι' στ' (26 $\frac{2}{3}$). Τούτου τοῦ χωρίου μνήμην ποιεῖται Ξενοφῶν ὁ πρεσβύτερος, καὶ μέχρι τούτου λέγει τὴν στρατιάν ἔλθειν τῶν Ἑλλήνων, ἧς αὐτὸς ἠγήσατο ὅτε τὰ τελευταῖα σὺν Σεύθῃ τῷ Θρακί ἐστράτευσε· καὶ περὶ τῆς ἀλιμενότητος τοῦ χωρίου πολλὰ ἀνέγραψεν, ὅτι ἐνταῦθα ἐκπίπτει τὰ πλοῖα χειμῶν βιαζόμενα, καὶ οἱ Θρακῆες οἱ πρόσχωροι ὅτι

(2) Stephani Byzantii de urbibus et populis.

ὑπὲρ τῶν ναυαγίων ἐν σφίσι διαμάχονται. 89. Οὗτος δ' ὁ Σαλμυθησὸς αἰγιαλὸς ἐφ' ἑπτακόσια στάδια τεναγώδης ἄγαν καὶ δυσπρόσφορος ἀλιμενὸς τε παντελῶς παρατέταται, ταῖς ναυσὶν ἐχθρότατος τόπος.» Περίπλους Εὐξείνου Πόντου Ἐκδ. Γεωγρ. Ἐλασσόνων ἐν Παρισίοις Τομ. Α. σελ. 421—422. Ὁ αὐτὸς Στέφανος Βυζάντιος διαβεβαιῶν ὅτι ὁ Ἀπολλόδωρος ἐθεώρει τὴν Ὀδησσὸν ὡς μέγα ὄρος. Ἀλλὰ πιθανῶς ὁ Ἀπολλόδωρος ἐνόει νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Ὀδησσὸς ἦτο παρὰ τὸν Αἴμον, ὅστις πραγματικῶς εἶναι μέγιστον ὄρος.

Πτολεμαῖος ὁ Γεωγράφος γράφει Ὀδύσσους ἀντὶ Ὀδησσὸς (3), ἀλλ' εἶναι μᾶλλον πιστευτὸν ὅτι ἡ ψευδὴς αὕτη γραφή πρέπει ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀμάθειαν ἀντιγραφέως, ἐνῶ καὶ ὁ Ὀβίδιος αὐτὸς σύγχρονος τοῦ Στράβωνος γράφει Odesson καὶ οὐχὶ Odysson.

..... per Apollinis urbem

Acta, sub Anchiali moenia tendat iter.

Inde Mesembriacos portus et Odesson, et arces

Praetereat dictas nomine, Bacche, tuo.

Et quos Alcathoi memorant a moenibus ortos

(3) Πτολεμαῖος Βιβλ. Γ. Κεφ. 10.

Sedibus hic profugum constituisse Larem.
A quibus adveniat Miletida sospes ad urbem,
Offensi quo me compulit ira Dei.

Tristium Lib. I. El. X.

Ἡ ψευδὴς αὐτῆ γραφῆ «Ὀδύσσοις» κατέ-
πεισε, ὡς φαίνεται, συγγραφεῖς τινὰς νὰ ὑπο-
στηρίζωσιν ὅτι ἡ πόλις αὐτὴ ὠνομάσθη ὑπὸ
Μιλησίων Ὀδυσσοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Ὀδυσσεύς.
Θεοφάνης δὲ ὁ Βυζαντινὸς ἐσφαλμένως τὴν
ὠνόμασε Ὀδυσσόπολιν καὶ ὁ Λατίνος μετα-
φραστὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Νικη-
φόρου Καλλίστου μετέφρασε πολὺ ἀφελῶς τὸ
ὄνομα Ὀδησοῦς Ulyssopolin. Ἀληθὴς εἶναι μόνον
ἡ γραφὴ τοῦ Στράβωνος καὶ τῶν ἄλλων
Ἑλασσόνων Γεωγράφων, ὧν μνεία ἐγένετο ἀ-
νωτέρω. Περιπλέον ἅπαντα τὰ νομίσματα ταύ-
της τῆς πόλεως καὶ ὅτε ἦτο αὐτόνομος καὶ
ὅτε ὑπέκυψεν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν φέ-
ρουσι τὸ ὄνομα Ὀδησοιτῶν μὲ τὴν διαφο-
ρὰν τῆς γραφῆς τῶν γραμμάτων ΟΔΗΣΙΤΩΝ
ΟΔΗΣΕΙΤΩΝ-ΟΔΗΣΣΕΙΤΩΝ-ΟΔΗΣΣΙΤΩΝ.⁽⁴⁾

(4) Mionnet, description de Médailles antiques, Grecques et Romaines Tom. I. Paris in 8 p. 395—396.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτονομίας τῶν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου Ἑλληνικῶν πόλεων ἢ Ὀδησσὸς ἦτον ἡ πρωτεύουσα μεταξὺ τῶν ἄλλων τεσσάρων συμμάχων πόλεων Τόμειος, Καλλάτιδος, Μεσημβρίας καὶ Ἀπολλωνίας κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρχαιολόγου Blarambergio, μνημονευομένου ὑπὸ τοῦ εὐπαιδευτοῦ Boëck⁽⁵⁾ ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ δημοσιευθείσῃ ἐπιγραφῇ ὑπ' Ἀρ. 2650. Ἐπίσης φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἐπιγραφῆς τῆς Ὀλβιοπόλεως, ἐρμηνευθείσης παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπ' Ἀρ. 2659, ὅτι ἡ Ὀδησσὸς ἦτον μία ἐκείνων τῶν πόλεων αἵτινες εἶχον θεσπίσει χρυσοῦν στεφανον εἰς τὸν Θεοκλέα Σατύρου ἥρωα⁽⁶⁾.

Ἄλλ' ἡ ἱστορία οὐδεμίαν ποιεῖται μνησίαν τῆς

(5) Inscriptiones Macedoniae et Thraciae Pars. X. Odessus, Blarambergio iudice, fuëderatorum quinque oppidorum videtur caput fuisse, quibus ille ennumerat Tómidem, Callatin Mesambriam, Apolloniam.

(6) Inscriptiones Sarmatiae. Pars. XI.— Tabula marmorea decretum Olbiopolitanum continens. "Ὅσαι πόλεις ἐστεφάνωσαν Θεοκλέα Σατύρου ἥρωα χρυσαῖς στεφάνοις. Ὀλβιοπολίται, Ἡρακλειῶται, Πανοί, Τομείται, Μίλητος, Χερσόνησος, Νικομηδεῖς, Βυζάντιοι, Προυσεῖς, Ἰστριανοί, Κύζικος, Βόσπορος, Νικαιεῖς, Ἀμασσιανοί, Ὀδησσεῖται, Καλλάτιανοί, Ἀπάμεια, Τύρα, Σινώπη.

Ὁδησοῦ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ῥωμαίων. Τὸ ὄνομά της παρίσταται ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐτοκρατορίας, καὶ ἀκριβῶς καθ' ἣν περίστασιν ὁ στρατηγὸς Βιταλιάνος ἐπανεστάτησε κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τῷ 514. Ὁ Βιταλιάνος, λέγουσιν οἱ Ἱστορικοὶ Κεδρηνὸς καὶ Θεοφάνης, νικηθεὶς ὑπὸ Κυρίλλου, ὑπάρχου τοῦ Αὐτοκράτορος, εἰς διαφόρους μάχας, ἀπεσύρθη πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Αἴμου, ὃ δὲ Κύριλλος ἐνόμισεν ὅτι ἡ ἐκστρατεία ἐτελείωσε. Ὅθεν ἀπῆλθεν, ἵνα ἀναπαυθῆ ἐκ τῶν μόχθων καὶ κακουχιῶν τοῦ πολέμου, εἰς Ὁδησσόν, ὅπου βεβυθισμένος εἰς τὰ πλέον ἄτιμα ὄργια οὐδὲν ἄλλο ἐσυλλογιζέτο εἰμὴ πῶς νὰ διασκεδάξῃ. Πληροφορηθεὶς περὶ τούτου ὁ Βιταλιάνος ἐπλησίασεν εἰς Ὁδησσόν, καὶ διαφθείρας διὰ χρημάτων τοὺς στρατιώτας τοὺς φυλάττοντας τὰς πύλας τῆς πόλεως ἐπῆλθεν ἐν καιρῷ νυκτὸς μετὰ σώματος στρατιωτῶν, κατέλαβεν αἴφνης καὶ κατέσφαξε τὸν Κύριλλον, ὃν εὔρε κατακεκλιμένον ἐν μέσῳ δύο γυναικῶν διεφθαρμένων. Ἡ φρουρὰ τότε καθυπετάγη εἰς τὸν Βιταλιάνον, ὅστις τοιουτοτρόπως κατέστη κύριος τῆς Ὁδησοῦ.

Ἀγνοεῖται ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ πόλις αὕτη ὠνομάσθη Βάρνη. Ἡ ἀρχαιοτάτη μνεῖα, ἣν ἔχομεν περὶ τοῦ ὀνόματος τούτου, εἶναι τὸ Ἐδαφίον ἐκείνο τοῦ Χρονογράφου Θεοφάνους, ὅπου οὗτος διηγεῖται ὅτι οἱ Βούλγαροι ἐγένοντο κύριοι τῆς Βάρνης, συνεπέα τῆς νίκης των κατὰ τῆς στρατιᾶς Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου ἐν ἔτει 679. Γράφει ὁ Θεοφάνης «ἐλθόντες (οἱ Βούλγαροι) εἰς τὴν λεγομένην Βάρνην, πλησίον Ὀδύσσου.» Σκεπτόμενος ὁμοίως τις ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου τούτου πρέπει νὰ νομίσῃ ὅτι ἡ Βάρνη εἶναι μία πόλις, καὶ ἄλλη ἡ Ὀδύσσος (κατὰ τὸν Θεοφάνην) ἡ Ὀδυσσόπολις, ὡς αὐτὸς ὀνομάζει αὐτήν, ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἀποστάτου Βιταλιάνου, ὅστις ἐφόρευσε τὸν Κύριλλον, ἐνῶ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, τὸ ὄνομα τοῦ ποταμοῦ, ὅστις ἔρρεε παρὰ τὴν Ὀδησσόν, ἦτο Βάρνα. Εἶναι γνώμη τινῶν ὅτι ἐν τούτῳ τῷ ἐδαφίῳ κακῶς ἐξεφράσθη ὁ Θεοφάνης ἢ ὅτι εἶναι λάθος τοῦ ἀντιγραφέως του καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ ὡς ἐξῆς: «Ἐλθόντες (οἱ Βούλγαροι) εἰς τὸν λεγόμενον Βάρναν, πλησίον Ὀδύσσου κτλ.» Ὅτι Βάρνα ἦτο τὸ ὄνομα ποταμοῦ καὶ οὐχὶ πόλεως, ὅταν οἱ Βούλγαροι

εἰσέβαλον εἰς τὴν Κάτω Μαισίαν, τὸ δεικνύει ἡμῖν ἡ ἔννοια ὅλου τοῦ ἐδαφίου τοῦ Θεοφάνους, καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις τοῦ Κεδρηνοῦ ὁμιλοῦντος περὶ τῆς ἥττης Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου. «Τῷ ἰα΄ ἔτει, τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος διαπεράσαν τὸν Δούναβα, καὶ ἀποχωρισθὲν τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ, ἐσκήνωσεν ἐν Βάρναις, ἔντισι ὄχμαῖς καὶ ὄρεσι.» Βιβλ. Α. Σελ. 440.

Ἡ γνώμη αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τινος ἐδαφίου Κωνσταντίνου τοῦ Παρφυρογεννήτου, ἐν τῷ συγγράμματί του περὶ διοικήσεως τῆς Αυτοκρατορίας, ὃ καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν υἱὸν του Ῥωμανόν. Δηγούμενος ἐν Κεφ. Θω τίνι τρόπῳ οἱ Ῥῶσσοι ἐποίουν χρῆσιν τῶν πλοίων των, ἵνα ἀπέρχωνται εἰς Κωνσταντινούπολιν, λέγει ὅτι, ἀπὸ τὸν Δούναβιν αὐτοὶ ἔφθانون εἰς Κωνοπᾶ, καὶ ἀπὸ τοῦ Κωνοπᾶ εἰς Κωνσταντίαν ἐν τῷ ποταμῷ Βάρνα, καὶ ἀπὸ τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰς τὸν Διτζιναν, τόπους ἅπαντας ἀνήκοντας εἰς τοὺς Βουλγάρους.

Ἴδου τὸ κείμενον:

Κεφ. Θ. Περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας ἐρχομένων Ῥῶς, μετὰ τῶν μονοξύλων ἐν Κωνσταντινουπόλει . . . . «ἀπὸ δὲ τὸν Σουλι-

νάν οὐ φοβοῦνται τινά, ἀλλὰ τὴν τῆς Βουλγαρίας γῆν ἐνδυσάμενοι, εἰς τὸ τοῦ Δουναβίου στόμιον ἔρχονται· ἀπὸ δὲ τοῦ Δουναβίου καταλαμβάνουσιν εἰς τὸν Κωνοπάν· καὶ ἀπὸ τοῦ Κωνοπά εἰς Κωνσταντίαν εἰς τὸν ποταμὸν Βάρνης, καὶ ἀπὸ Βάρνης ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Διτζιναν, ἅπερ πάντα εἰσὶ γῆς τῆς Βουλγαρίας.» Ὁ ποταμὸς Βάρνα βεβαίως φαίνεται σημειωμένος ἐν τῷ γεωγραφικῷ χάρτη τοῦ Γάλλου Γεωγράφου Dell'Isle δημοσιευθέντι πρὸς διασάφησιν τοῦ συγγράμματος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου.

Πολλοὶ διάσημοι συγγραφεῖς ὑπέπεσον εἰς μέγα λάθος τοῦ νὰ νομίζωσιν ὅτι ἡ Βάρνη ἦτον ἡ ἀρχαία Κωνσταντία, ἐνῶ ἦσαν δύο διάφοροι πόλεις. Φαίνεται ὅτι ἐλησμόνησαν ἢ δὲν ἀνέγνωσαν τὸ ἐξῆς ἐδάφιον Νικήτα τοῦ Χωνιάτου, ὃ καὶ δεικνύει ἀρκούντως τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῶν ἄνω εἰρημένων πόλεων τῆς κάτω Μοισίας. Διηγούμενος ὁ Βυζαντινὸς Ἱστοριογράφος τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ Βουλγάρου Βασιλέως Ἰωάννου ἢ Καλογιάννου, ὡς ὀνομάζεται παρὰ τινῶν συγγραφέων, κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει 1202,

λέγει καθαρῶς ἐν Βιβλ. Γ^ω σελ. 343, «Κατὰ δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις ἔξεισι τῆς Μοισίας ὁ Ἰωάννης μεγίστω τε καὶ παγγάλκω στρατεύματι καὶ διειληφῶς τὴν Κωνσταντίαν, χειροῦται ταύτην κατὰ πᾶσαν εὐπέτειαν, διάσημον οὔσαν ἐν τοῖς τῆς Ρόδου σχοιήμασι καὶ καθελὼν τὸν ταύτης περίβολον, ἐκεῖθεν ἐπανέσταται καὶ περὶ τὴν Βάρναν στρατοπέδευται, καὶ πολιορκεῖ γενναίως καὶ ταύτην.» Αὗται αἱ τελευταῖαι λέξεις μόνον ἐπαρκοῦσιν ἵνα πείσωσιν ἕκαστον περὶ τοῦ μεγάλου λάθους ὅτι ἡ Βάρνα ἦτον ἡ Ἀρχαία Κωνσταντία, ἐνῶ ἦσαν δύο πόλεις πολὺ διακεκριμέναι ἢ μία τῆς ἄλλης.

Οὕτω καὶ ὁ Lequien, περιγράφων τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς ἐνόμισεν ὅτι ἡ πόλις Ὀδησσὸς ἦτο διάφορος τῆς πόλεως Βάρνης, καθότι ἐβασίσθη ἐπὶ ψευδοῦς γραφῆς σημειώσεως τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ γράφει Βάρνης ἀντὶ Βάρνης, ὡς «Δ^{ος}. Λέων ἐν τῇ Ἑβδόμῃ Συνόδῳ συνέδρος ὧν ὑπέγραψε, Λέων Ἐπίσκοπος Βάρνης (ἀντὶ Βάρνης) Ε^{ος}. Βασίλειος, ἐν τῇ τοῦ Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχικῇ Συ-

νόδω, Βασιλείου Βάρης ἀντὶ (Βάρνης). Στὸς Μητροφάνης, ἐν συνόδῳ μετὰ Διονυσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τῶν καινοτομιῶν τῶν Καλβινιστῶν ὑπέγραψε ἐν ἔτει 1672, Μητροφάνης Βάρες ἀντὶ (Βάρνης).»

Ὁ Lequien φαίνεται ὅτι δὲν ἀνέγνωσε μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς οὔτε τοὺς Βυζαντινοὺς ἱστορικοὺς, οὔτε τοὺς συγχρόνους αὐτῷ γεωγράφους· ἄλλως ἤθελεν ἐννοήσει ὅτι ἡ γραφή Βάρης ἦτο λάθος τοῦ ἀντιγραφέως ἀφαιρέσαντος ἐκ Βάρνης τὸ γράμμα γ.

Παραλείποντες τὸ μέγα λάθος τοῦ θεωρεῖν τὸ ὄνομα Βάρης διάφορον τοῦ Βάρνης παρατηροῦμεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει παραδοχῆς τῶν λεγομένων παρὰ τοῦ Lequien ὡς ἀληθῶς ἡ πόλις Ὀδησσὸς ὑπῆρχεν ἀκόμῃ εἰς τὸν ΙΖ^{ον} αἰῶνα, ἐνῶ τὸ ὄνομά της μετεβλήθη εἰς τὸ τῆς Βάρνης κατὰ τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγονάτου (7) δηλα-

(7) Κωνσταντῖνος Γ'ος, ἐπονομαζόμενος Πρωγονάτος, Αὐτοκράτωρ τῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῷ 668ῳ μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ ἀδελφῶν, ἀποβιώσαντος τοῦ πατρὸς των Κωνσταντίνου τοῦ Β'. Μετ' ἐπιτυχίας ἐπολέμησε τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ κατεδικάσατο τὴν θρησκευτικὴν αἵρεσιν τῶν Μονοθελητῶν ἐν τῇ κατὰ τὸ 680ον γενομένῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, κατέστη ὁμῶς μισητὸς ἕνεκα τοῦ φόνου τῶν δύο αὐτοῦ ἀδελφῶν· ἀπέθανε τῷ 685ῳ. Ἐπὶ τούτου τοῦ Αὐτοκράτορος ἐν τοῖς κατὰ Σαρακηνῶν πολέμοις μετέχειρίσθησαν πρώτην φοράν τὸ Ἑλληνικὸν λεγόμενον πῦρ.

δὴ περὶ τὰ τέλη τοῦ Ζ' αἰῶνος ἔργῳ τῶν Βουλγάρων (8), οἵτινες κατεκτήσαντο τὴν χώραν ταύτην τῆς Κἄτα Μοισίας.

Ὁ Lequien, ὅστις, ὡς εἶδομεν, ἐκλαμβάνει τὴν Ὀδησσὸν ἄλλην πόλιν διάφορον τῆς Βάρνης, ἀπαριθμῶν τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ὀδησοῦ λέγει ὅτι ὁ πρῶτος αὐτῆς Ἐπίσκοπος Ἀμπλίας ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος, οὗ μνημῖον ποιεῖται ὁ Ἅγιος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ του Κεφ. ις. ἐδ. 8 λέγων « Ἀσπᾶσαθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. »

(8) Ἴδου ἐν συντόμῳ τί λέγει ὁ M. N. Bouillet περὶ Βουλγάρων. Βούλγαροι, λαὸς Σκυθικὸς, κατῴκει κατὰ πρῶτον, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ρὰ (Βόλγα), ὅπου πόλις τις καλουμένη Βόλγαρι ὑπάρχει καὶ μαρτυρεῖ εἰσέτι τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των. Θηριώδεις, ἄνευ νόμων ἐγκατέλειπον τὴν γεωργίαν εἰς τὰς γυναῖκας των, αὐτοὶ δὲ κατερίνοντο εἰς τὴν θήραν, πόλεμον, κτηνοτροφίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον τῶς σισυρῶν (γουναρικῶν). Ἐκδιωθέντες ὑπὸ τῶν Σαβίρων (τὸν 5ον αἰῶνα) ἐκ τῶν ὀχθῶν τοῦ Βόλγα ἐγκατεστάθησαν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης (Ἀζοφικῆς), ἀφ' ὅπου ἐποίουν ἐπιδρομὰς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἀπὸ τοῦ 566—634 καθυπετάγησαν εἰς τοὺς Ἀβάρους. Εἰς τὸ 667 οἱ πέντε υἱοὶ τοῦ Κουβράτ, ἐνὸς τῶν ἀρχηγῶν των, διενείμαντο τὸ κράτος του, καὶ ὁ Ἀσπαρούχ, ὁ εἰς ἑξ' αὐτῶν διέβη τὸν Βορυσθένην (Δνίπερον) καὶ τὸν Τύραν (Δνίστερον), καὶ ἐγκατέστη ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἱεράσου ἢ Ἱεράτου (Προύθου). Τῷ 679ῳ κατέσχον τὴν Μοισίαν καὶ ἐκεῖ συνέστησαν βασιλεῖον ὃ διήρκεσε σχεδὸν τρεῖς αἰῶνας, ἀλλ' ὃ κατέστη ὑποτελὲς τοῖς Ῥώσσοις τῷ 968ῳ, μετέπειτα συνηνώθη τῇ Ἑλληνικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ὑπὸ Ἰωάννου

Τὸ νέον ὄνομα τῆς Βάρνης κατέστη διάσημον διὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην μάχην τῇ 11ῃ Νοεμβρίου 1444 μεταξύ Τούρκων καὶ Χριστιανῶν, ἐν ἣ ἔπεσεν ὁ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας, ὁ ἀνδρεῖος Λαδισλάος, νικηθεὶς ὑπὸ Ἀμουράτ Β'. Οἱ Ρῶσοι ἐκυρίευσαν τὴν Βάρνην τῷ 1828 μετὰ μακρὰν πολιορκίαν. Διέμειναν ἐκεῖ πάλιν ἐπέκεινα τῶν δύο ἐτῶν κατὰ τὸν τελευταῖον Ρωσσο-Τουρκικὸν πόλεμον καὶ ἀνεχώρησαν, ἀφοῦ ἡ Βάρνη παρεδόθη εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βουλγαρίας δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου.

Ἡ Βάρνη εἶναι πόλις ἐμπορικὴ καὶ ἀξιόλογος διὰ τὰ πολλὰ καὶ διάφορα αὐτῆς προϊόντα.

Ταιμισκῆ (συμβασιλεύς τῶν ἀγγλίκων τοῦ Ῥωμανοῦ τέκνων). Τῷ 980φ ὁ Σισμάν συνέστησε δεύτερον βασίλειον Βουλγαρικὸν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ ὁ Ἰωάννης Βιαδιλὸ, εἰς τῶν διαδόχων του, ἤνωσε μὲ αὐτὸ τὴν Σερβίαν. Ἄλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας Βασίλειος ὁ Β', μετὰ πόλεμον διαρκέσαντα 37 ἔτη, τοσοῦτον ὀλοσχερῶς κατετρόπωσε, τῷ 1018, τότε νέον τοῦτο κράτος καὶ τοὺς Βουλγάρους ἐν γένει θελήσαντας ν' ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, ὥστε ἐπωνομάσθη Βουλγαροκτόνος 15,000 Βουλγάρων αἰχμαλωτισθέντων ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐξωρύχθησαν οἱ ὀφθαλμοί. Τῷ 1186 συνέστη τὸ τρίτον Βουλγαρικὸν βασίλειον, ὃ συνέκειτο ἐκ τοῦ μέρους τῆς Βουλγαρίας τῆς πρὸς Μισσηβρίαν τοῦ Δυναβέως, καὶ ὃ ἔσχε πέντε βασιλεῖς Καλλοπιέρον, Ἀσάν Α'ον, Καλογιάννην, Ἰωάννην Βον, καὶ Σισμάν. Τὸ βασίλειον τοῦτο ἔπαυσε τῷ 1396φ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλέως Σισμάν, ὃν ἐφόνευσεν ὁ Σουλτάνος Βαγιαζίτ ὁ Α'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023392

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1000
2
1200
2
2400
860
100

120
4
480
250
730

321
292
29

124
2
248
250
498
3215
640

80
5
400

14
5
19
2
21

NONHONOR